Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- K-1002
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.)-IX
Bhartiya Sahitya Vichar

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा. [कोणतीही एक]

१) भारतीय अभ्यासकांनी सांगितलेली साहित्याची लक्षणे सोदाहरण स्पष्ट करा. १५
२) साहित्याच्या निर्मितीप्रक्रियेतील प्रतिभेचे स्थान स्पष्ट करा. १५

प्र.२ सविस्तर उत्तर लिहा . [कोणतेही एक]

१) भारतीय अभ्यासकांनी सांगितलेली साहित्याची प्रयोजने सविस्तर सांगा. १५
२) रसप्रक्रियेतील रसविहनांची सविस्तर चर्चा करा. १५

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. [कोणतेही दोन]
१) प्राचीन अभ्यासकांनी सांगितलेल्या साहित्याच्या व्याख्या लिहा. ०५
२) 'अभिधा' शब्दशक्तीचे प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा. ०५
३) भट्टनायकाचा रसविचार विशद करा. ०५
४) 'विषयगत अर्थ' या अर्थप्रकारची थोडक्यात चर्चा करा. ०५

प्र.४ टीपा लिहा. [कोणत्याही दोन]
१) रुद्रट ०५
२) आर्थी व्यंजना ०५
३) विभाव ०५
४) श्रीशंकुक ०५

C0DC6B3B8932D585CCCECD8D6C94A7F7

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- K-1003
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) -X
Bhasha Vidnyan

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

१) 'भाषा ही एक सामाजिक संस्था आहे'. या विधानाची चर्चा करा. १५
२) स्वनांचा विनियोग म्हणजे काय? स्वनांच्या विनियोगाचे प्रकार स्पष्ट करा. १५

प्र.२ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)

१) 'प्रमाणभाषा व बोली' यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा. १५
२) रुपिम म्हणजे काय? ते सांगून रुपिमांचे प्रकार सोदाहरण लिहा. १५

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

१) ऐतिहासिक भाषाविज्ञान पद्धतीच्या मर्यादा लिहा. ०५
२) खंडाधिष्ठित स्वनिमांचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा. ०५
३) भाषेबाबतच्या गैरसमजूती लिहा. ०५
४) 'रुपिकांतराचे प्रकार' विशद करा. ०५

C0DC6B3B8932D585CCCECD8D6C948D75

प्र.४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

१) यादृच्छिकता ०५

२) स्वरस्वन ०५

३) सीमासंधी ०५

४) हावभावाची भाषा ०५

C0DC6B3B8932D585CCCECD8D6C948D75

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- K-1017
FACULTY OF HUMANITIES,SCIENCE AND COMMERCE
B.A./B.Sc./B.Com./B.S.W. F.Y. (Sem-I) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (SL) Paper - I
(Gadya Padya and Upyojit Marathi)

[Time: Two Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२. निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्रश्न.१ पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५

१) 'अर्जदस्त' मधील रूपक शैली मधून संत एकनाथ कोणता संदेश देतात? सोदाहरण स्पष्ट करा.

२) रामचंद्रपंत अमात्य यांनी राजाची कोणती कर्तव्य सांगितली आहेत?

प्रश्न.२ पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५

१) मुकुंदराज यांनी मराठी भाषेची महती कशी विशद केली आहे?
२) संत नामदेव यांचा उपदेश तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा.

प्रश्न.३ पुढीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. १०

अ)
१) 'ससीक रक्षण' मधून व्यक्त होणारा श्री चक्रधरांचा मानवतावादी दृष्टीकोण स्पष्ट करा.
२) 'जिजाऊ आमची सून जाली' या पाठातील नाट्यात्मकता स्पष्ट करा.

ब)
१) संत निर्मळा यांच्या काव्यातील भावात्मकता स्पष्ट करा.
२) फादर स्टिफन्स यांनी मराठी भाषेचा महिमा कसा वर्णन केला आहे.

प्रश्न.४ खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (दोनपैकी एक) १०

१) लेखन विषयक नियम सविस्तर लिहा.

02D3A5D5D99F67BAAFB0EBA35E47D2F8

२) खालील इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा.

I saw that bad handwriting should be regarded as a sign of imperfect education. I tried later to improve mine, but it was too late. Let every young man and women be warned by my example and understand that good handwriting is a necessary part of education.

02D3A5D5D99F67BAAFB0EBA35E47D2F8

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- K-1030
FACULTY OF HUMANITIES AND SCIENCE
B.A./B.Sc./B.S.W. S.Y. (Sem-III) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (SL) - III (Gadya- Padya & Upyojit Marathi)

[Time: Two Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करू नये.

प्र.१.ला सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १५

१) 'वही' कथेतून आलेले ग्रामीण वास्तव तुमच्या शब्दात लिहा.
२) सौ. सिंधुताई सपकाळ यांचे जीवनानुभव तुम्ही अभ्यासलेल्या पाठाच्या आधारे लिहा.

प्र.२.रा सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १५

१) 'कुणबी माझा' या कवितेचे रसग्रहण करा.
२) आत्मनिर्भर स्त्री तरीही तिची वेगवेगळ्या प्रकारे होणारी कोंडी कवयित्री संजीवनी तडेगावकर यांनी कशी विशद केली आहे? ते लिहा.

प्र.३ रा थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) १०
१) 'लोकसंस्कृती आणि जागतिकीकरण' या पाठाची भाषाशैली यावर प्रकाश टाका.
२) महाराष्ट्रातील जनतेला मा. खा. शरदचंद्रजी पवार यांच्या विषयी अभिमान आहे. असे लेखकाला का वाटते ? ते सांगा.
३) 'साऱ्या घरालाच लागली वाळवी' या कवितेचे आशय सौंदर्य उलगडून दाखवा
४) 'निष्कर्ष' या कवितेचे रसग्रहण करा.

प्र.४ था सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १०

१) पुस्तक परिचयाचे तंत्र साधार स्पष्ट करा.
२) परिभाषेचे स्वरूप-विशेष सांगा.

02D3A5D5D99F67BAAFB0EBA35E90F0E0

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- K-1037
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) -I
(Kavyatm Sahitya)

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) बहिणाबाईंनी मनाचे स्वरूप कोणकोणत्या प्रतिमातून व्यक्त केले आहे ते सोदाहरण लिहा.
२) 'रमाबाई आंबेडकर ' या कवितेच्या आधारे रमाबाई आंबेडकर यांची व्यक्तिरेखा तुमच्या शब्दात लिहा.

प्र.२ खालीलपैकी **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५

१) 'अंधाराने सूर्य पाहिला तेव्हा' या कवितेतून आलेली विद्रोही जाणीव स्पष्ट करा.
२) 'श्रीज्ञानेश्वरसमाधीवर्णन' या कवितेत कवी अरुण कोलटकरांनी कोणता भाव व्यक्त केला आहे ते लिहा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) 'माळाचे मनोगत' या कवितेतून कोणती जाणीव व्यक्त होते ते लिहा.
२) 'पाखराची कारागिरी जरा देख रे मानसा' असा बहिणाबाई माणसाला का उपदेश करतात सोदाहरण लिहा.
३) 'मनीऑडर' या कवितेतून मांडलेली व्यथा तुमच्या शब्दात लिहा.
४) 'घाणा' कवितेचे रसग्रहण करा.

4BD9652E596EA722CE4A077DAD3BCFB6

प्र.४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०

१) पाणी

२) मूर्तिभंजन

३) अश्वत्थामा

४) तुमचंच नाव लिवा

4BD9652E596EA722CE4A077DAD3BCFB6

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- K-1038
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) - II
(Natyatm Sahitya)

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १५

१) नाट्यछटा म्हणजे काय? ते सांगून ' चिंगी महिन्याची झाली नाही तोच ' चा आशय विशद करा.
२) उपरेपणाची जाणीव रा.रं . बोराडे यांनी कशी व्यक्त केली आहे? साधार लिहा.

प्र.२ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक) १५

१) 'मुलगी झाली हो .....' मधून पुरुषी मनोवृत्तीचे चित्रण कशा प्रकारे झाले आहे ? सविस्तर लिहा.
२) 'यातना उत्सव ' मधून मानवी दुटप्पीपणा कशा प्रकारे येतो ? ते लिहा.

प्र.३ खालील प्रश्नाचे उत्तर थोडक्यात लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) 'उपरे ' मधील भाषिक वेगळेपण स्पष्ट करा.
२) 'मुलगी झाली हो ' मधील स्त्री मुक्तीच्या जाणिवा विशद करा.
३) 'यातना उत्सव ' मधील विद्रोही व्यक्तिरेखांवर प्रकाश टाका.
४) पतंगचे मनोगत थोडक्यात मांडा.

4BD9652E596EA722CE4A077DAD3BB74A

प्र.४ टीपा लिहा . (कोणत्याही दोन) १०

१) दिवाकरांची भाषा शैली
२) 'उपरे' मधील ग्रामजीवन
३) 'मुलगी झाली हो' मधील संदेश.
४) 'यातना उत्सव मधील' संघर्ष

4BD9652E596EA722CE4A077DAD3BB74A

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- K-1053
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) - V
(Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920)

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ खालील प्रश्नांचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) इ .स. १८७४ ते १९२० या कालखंडातील निबंध वाङ्मयाचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये लिहा.
२) हरीभाऊ पूर्व कालखंडातील कादंबरी वाङ्मयाचे स्वरूप आणि विशेष सांगा.

प्र.२ खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) मराठी वाङ्मयाच्या जडणघडणीतील नियतकालिकांचे योगदान विशद करा.
२) इ.स. १८०० ते १८७४ या कालखंडातील सामाजिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.३ खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) म. फुले यांच्या वैचारिक निबंधलेखनाचे स्वरूप सांगा.
२) अव्वल इंग्रजी कालखंडातील कथालेखनाचे स्वरूप लिहा.
३) १८०० ते १८७४ या कालखंडातील धार्मिक प्रबोधन चळवळींचा आढावा घ्या.
४) हरिभाऊ आपटे यांच्या ऐतिहासिक कादंबरीचे विशेष लिहा.

प्र.४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०

१) शतपत्रे
२) पण लक्षात कोण घेतो
३) ऐतिहासिक कथा
४) दक्षिणा प्राईझ कमिटी

4BD9652E596EA722CE4A077DAD961D39

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- K-1054
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) - VI
(Druk-Shrawya Madhymansathi Lekhan Kaushalye)

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) दूरचित्रवाणीवरून प्रसारित होणाऱ्या विविध कार्यक्रमांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
२) नभोवाणी संप्रेषणाचे स्वरूप स्पष्ट करून भाषण, चर्चा व मुलाखत य कार्यक्रमांची ओळख करून द्या.

प्र.२ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

१) जाहिरात म्हणजे काय, ते सांगून दूरचित्रवाणीवरील जाहिरातीचे घटक लिहा.
२) नभोवाणी व दूरचित्रवाणी या माध्यमातील बातमी पत्राच्या लेखनतंत्रातील फरक स्पष्ट करा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) संकेतस्थळाची उपयोगिता तुमच्या शब्दात लिहा.
२) दूरचित्रवाणीवरील निवेदकाची भाषा कशी असावी ते स्पष्ट करा.
३) नभोवाणीवरील नभोनाट्याचे स्वरूप लिहा.
४) माहितीपट म्हणजे काय? ते सांगून माहितीपटाच्या प्रकारांची थोडक्यात ओळख करून द्या.

4BD9652E596EA722CE4A077DAD95FDEB

प्र.४ टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०

१) ई- वृत्तपत्रे
२) रूपक
३) मालिका
४) सोशल मिडिया

4BD9652E596EA722CE4A077DAD95FDEB

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- K-1138
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) -XI
Madhyayugin Marathi Vangmayacha Itihas (Prarambh to 1600)

[Time: 1:30 Hours] **[Max. Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

Q.1 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दापर्यंत लिहा. 15

मराठीचा आरंभकाळ हा मुकुंदराज यांच्याशिवाय पूर्ण होत नाही , चर्चा करा .

किंवा

मुकुंदराज यांची ग्रंथसंपदा सविस्तर भाष्य करा

Q.2 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ६०० शब्दापर्यंत लिहा. 15

महानुभाव वाङ्‌मयाच्या प्रेरणा सविस्तर सांगा.

किंवा

महानुभाव पंथाचे तत्वज्ञान तुमच्या शव्दात विशद करा.

Q.3 कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दापर्यंत लिहा. 10

१) दासोपंताच्या साहित्यात सामाजिक जाणीवा दिसून येतात चर्चा करा.
२) संत एकनाथ यांची ग्रंथ संपदा विशद करा.
३) संत रामदासांच्या 'दासबोध' ग्रंथाविषयी चर्चा करा .
४) 'तुका झालासे कळस' या उक्तीची सार्थकता पटवून द्या.

Q.4 टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) 10

१) विवेक सिंधू
२) नरहरी सोनार
३) चोखामेळा
४) सेना न्हावी

4820781D8DBDE8EF3FAF5D3B0D54A353

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- K-1198
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.)-XIII
Pashchatya Sahitya Vichar

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
अ) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
आ) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा .
इ) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे .

प्रश्न १ सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) १५
१) पाश्चात्य साहित्य विचारवंतांनी केलेल्या व्याख्या आधारे साहित्याचे स्वरूप विशद करा .
२) कार्ल मार्क्सचा साहित्य विषयक दृष्टीकोण स्पष्ट करा .

प्रश्न २ सविस्तर उत्तर लिहा .(कोणतेही एक) १५
१) पाश्चात्य विचारवंतांनी सांगितलेली साहित्याची प्रयोजने सांगा .
२) साहित्य निर्मिती प्रक्रियेत 'सिग्मंड फ्रॉईड' आणि 'कोलरीज' यांची भूमिका सांगा .

प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा .(कोणतेही दोन) १०
१) सामाजिक बांधिलकीची संकल्पना तुमच्या शब्दात सांगा .
२) विरेचन या साहित्य प्रयोजन विषयी माहिती सांगा .
३) कार्ल गुस्तॉव युंग यांची साहित्य निर्मिती प्रक्रीये संबंधीची भूमिका सांगा .
४) वर्डस्वर्थ यांनी केलेली साहित्याची व्याख्या सांगून, त्यांचे स्वरूप सांगा .

प्रश्न ४ टिपा लिहा .(कोणतेही दोन) १०
१) मरे क्रयागर
२) उद्‌बोधन
३) हॅझलिट
४) समाजवादी वास्तववाद.

3355F9477271EA480A42450F11D66403

Total No. of Printed Pages:01

SUBJECT CODE NO:- K-1199
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) -XIV
Vyakran & Nibandh Lekhan

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
ii. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
iii. कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सुचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्रश्न १ सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) १५
i. समास म्हणजे काय ? ते सांगून समासाचे प्रकार लिहा.
ii. अर्थालंकाराचे प्रकार सोदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्रश्न २ सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) १५
i. शब्दांच्या प्रमुख जाती लिहून, सर्वनामाचे प्रकार विषद करा.
ii. संधी म्हणजे काय ? विसर्गसंधीचे प्रकार लिहा.

प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०
i. "पाणलोट क्षेत्र विकास: काळाची गरज" या विषयावर निबंध लिहा.
ii. 'स्वरसंधी' विषयी सविस्तर विवेचन करा.
iii. 'व्यंजनसंधी' सोदाहरण स्पष्ट करा.
iv. 'स्वभावोकती अलंकार' विशद करा.

प्रश्न ४ टीपा लिहा. (कोणतेही दोन) १०
i. विशेषण
ii. श्लेष अलंकार
iii. समानार्थी, विरुद्धार्थी शब्द
iv. रूपक

3355F9477271EA480A42450F11D66312

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- K-1213
FACULTY OF HUMANITIES, SCI. AND TECH., COMM. AND MANG.
AND INTER-DISCIPLINARY
B.A./B.Sc./B.Com./B.S.W. F.Y. (Sem-II) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (SL) - II
(Gadya, Padya and Upyojit Marathi)

[Time: Two Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत
ii) निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा
iii) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतीबंध आहे

प्रश्न.१ पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा 15

i) 'कोवळे मरण' या पाठातून स्त्रीविषयक सामाजिक भूमिका भालचंद्र नेमाडे यांनी कशी विशद केली आहे ते लिहा.
ii) 'लोकभाषा हीच ज्ञानभाषा ' झाली पाहिजे या यशवंतराव चव्हान यांच्या विचारांचा परामर्श घ्या.

प्रश्न.२ पुढीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा 15

i) 'निर्झरास' या कवितेतून बालकवींनी निसर्गचित्रण कसे रेखाटले आहे ते साधार स्पष्ट करा.
ii) शेतकरी बापाचे दु:खद अनुभव 'बाप' या कवितेतून संजय आघाव यांनी कसे रेखाटले आहे ते लिहा.

प्रश्न.३ पुढीलपैकी 'अ' व 'ब' विभागातून प्रत्येकी एका प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा 10

अ)
i) संत गाडगेबाबा यांच्या शेवटच्या कीर्तनातील प्रबोधनाचे महत्व पटवून द्या.
ii) 'भूक' या पाठातील बालपणीच्या आठवणी थोडक्यात लिहा.

ब)
i) ' गिरोबा' या वीरधवल परब यांच्या कवितेचा आशय स्पष्ट करा .
ii) 'कुळंबीण' या अखंडातून सामाजिक विषमतेचे चित्रण कसे येते ते लिहा.

51B8BAD6556A65AD4AFAABFCBD7F0F55

प्रश्न.४ खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) 10

i) विद्यार्थी संसदेच्या उद्घाटन सोहळ्याचा अहवाल तयार करा

ii) विद्यार्थी व प्राचार्य यांच्यातील संवाद लिहा.

51B8BAD6556A65AD4AFAABFCBD7F0F55

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- K-1225
FACULTY OF HUMANITIES, SCI. AND TECH. AND INTER-DISCIPLINARY
B.A./B.Sc./B.S.W. S.Y. (Sem-IV) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (SL) - IV
(Gadya, Padya & Upyojit Marathi)

[Time: Two Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
2. फक्त काळ्या आणि निळ्या पेनचाच वापर करावा .
3. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
4. कोणतीही लक्षवेधक खुण अथवा सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक) 15

१) सिरपतीच्या मनाची झालेली घालमेल ‘चिपाड’ या पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा.
२) ‘मिरगीपेर’ या कथेतील आशयसौंदर्य उलगडून दाखवा.

Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक) 15

१) ‘गर्भाशयात असताना’ या कवितेतून प्रकट झालेले स्त्री स्वातंत्र्याबद्दलचे विचार तुमच्या शब्दात लिहा.
२) शेतात राबणाऱ्या कष्टकरी बापाचे चित्रण ‘आबा’ या कवितेतून कसे केले आहे? ते सांगा.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) 10

i) वृध्दाश्रमातील आश्रितांच्या जीवनानुभावातील वेदना ‘काहूर’ मधून कशा व्यक्त झाल्या आहेत? ते लिहा.
ii) ‘भूक ‘ या कथेचे रसग्रहण करा.
iii) ‘रुसवा – फुगवा सोडून द्यावा’ असे वि. सो . वराट का म्हणतात? ते सांगा.
iv) ‘जागल’ या कवितेची भाषाशैली साधार स्पष्ट करा.

Q.4 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक) 10

१) इंटरनेटचा भारतीय समाजावरील प्रभाव स्पष्ट करून दाखवा.
२) संगणकाची वैशिष्ट्ये सांगा.

51B8BAD6556A65AD4AFAABFCBDCE63A8

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- K-1232
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) -III
(Kathatm Sahitya)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक .
2. काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
3. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक) 15

१) 'सरत्या पावसाळ्यातील एक रात्र' हि कथा मनोविश्लेषणाचे दर्शन कसे घडवते ते सांगा.

२) भोमवयाला तुरुंगात येण्याची कथा तुमच्या शब्दात मांडा .

Q.2 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणताही एक) 15

i) 'अंत :करणाचे रत्नदीप' या कथेत विभावरी शिरुरकर यांनी कुरूप स्त्रीची मनोव्यथा कशी प्रकट केली आहे, ते सविस्तर लिहा .

ii) 'सर्वात जास्ती शक्तिशाली असणारानं सर्वात जास्त जबाबदारीनं वागायला हवं' असे कथाकार रंगनाथ पठारे का म्हणतात?

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) 10

i) सुताराची आनसी व चौगुल्याचा शिवा यांच्यातील संवाद थोडक्यात सांगा.

ii) भाच्याला शिकवण्यासाठी आणल्यानंतर बायकोच्या मनस्थितीचे वर्णन तुमच्या शब्दात करा.

iii) हिशोब या कथेच्या आधारे तात्या सानप चे व्यक्तिचित्र रेखाटा.

iv) सुगंधा स्वत:चे चारित्र्य रक्षण कसे करते ?

Q.4 टीपा लिहा (कोणतेही दोन) 10

i) अण्णा या कथेतील संदेश

ii) केशी

iii) तीन पावलं दान मधील बाबुराव

iv) अण्णा भाऊ साठे यांचे लेखन कर्तुत्व

5652AB57B98A20DE72F9396C8B45E3F9

Total No. of Printed Pages:1

SUBJECT CODE NO:- K-1233
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) - IV
(Mudrit Madhyamasathi Lekhan Kaushalye)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२) काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात .

Q.1 सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 15

i) वृत्तपत्राचे स्वरूप व महत्व सांगून 'ऑनलाइन' पत्रकारितेचे महत्व विशद करा.

ii) आदर्श स्तंभलेखन कसे असावे ते सांगून 'स्त्रीशक्ती ' या विषयावर स्तंभलेख लिहा.

Q.2 खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा . 15

i) बातमी म्हणजे काय ? ते सांगून बातमी लेखनाचे तंत्र व कौशल्य स्पष्ट करा .

ii) जाहिरात लेखनाचे महत्व सांगून त्याच्या प्रकारांची चर्चा करा.

Q.3 थोडक्यात उत्तरे लिहा .(कोणतेही दोन) 10

१) आस्वादाला आवश्यक असणाऱ्या गुणांची चर्चा करा.

२) वृत्तपत्रीय लेखनात 'अग्रलेखाचे' महत्व सांगा.

३) महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या विविध समस्ये संदर्भातील प्राचार्य व विद्यार्थी प्रतिनिधी यांच्या मधील संवाद लिहा .

४) 'दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्याची ' मुलाखत घ्या.

Q.4 टीपा लिहा .(कोणत्याही दोन) 10

i) निविदा लेखन

ii) मुलाखत लेखनाची पथ्ये

iii) रस्त्यावर पडलेल्या खड्यांसंदर्भात दैनिकातून वाचकांचे पत्र लिहा.

iv) तुमच्या आवडत्या पुस्तकाचे परीक्षण लिहा.

5652AB57B98A20DE72F9396C8B45BCC0

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- K-1248
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) - VII
(Adhunik Marathi Vangmayacha Itihas 1800-1920)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

प्र.१ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. १५

मराठी रंगभूमीतील विष्णुदास भावे यांचे योगदान स्पष्ट करा.

किंवा

आरंभीच्या काळातील मराठी नाटकाचे स्वरूप व वैशिष्टये लिहा.

प्र.२ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. १५

इ.स. १८०० ते १९२० या कालखंडातील चरित्र वाङ्मयाचे स्वरूप विशेष लिहा.

किंवा

इ.स. १८०० ते १९२० या कालखंडातील महत्वाच्या आत्मचरित्रांचा परिचय करून द्या.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. १०

१) रा.ग. गडकरी यांच्या नाट्यकर्तुत्वाचे विशेष लिहा.
२) गो.ब. देवल यांच्या नाटकातील सामाजिक जाणिवा लिहा.
३) वि.दा. सावरकर यांच्या कवितेतील राष्ट्रभक्ती सांगा.
४) भा.रा. तांबे यांच्या कवितेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

5652AB57B98A20DE72F9396C8B974482

प्र.४ टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) १०

१) 'संगीत शाकुंतल'

२) कवी ना.वा.टिळक

३) 'तमाशा'

४) महर्षि धोंडो केशव कर्वे यांचे 'आत्मवृत्त'

5652AB57B98A20DE72F9396C8B974482

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- K-1249
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination Oct/Nov 2018
Marathi (Opt.) – VIII
(Sahitya Prakarantar aain Sahityache Madhyamantar)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks: 50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२) काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

अ) साहित्य प्रकारांतराची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा.
आ) मुद्रित माध्यमांचे स्वरूप- वैशिष्टये लिहा.

प्र.२ सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) १५

अ) श्राव्य व दृक - श्राव्य माध्यमलेखनाची वैशिष्टये सांगा.
आ) मराठी साहित्य व चित्रपट यातील अनुबंध 'नटरंग' या कलाकृतीच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १०

अ) 'मूळ रचनाबंध मोडून नवीन रचनाबंधाची निर्मिती म्हणजे साहित्य प्रकारांतर होय' थोडक्यात लिहा.
आ) 'माध्यमे आजच्या काळाची गरज' स्पष्ट करा.
इ) श्राव्य माध्यमासाठी नभोनाट्यलेखनाचे स्वरूप विशद करा.
ई) पटकथा लेखनाचे तंत्र स्पष्ट करा.

5652AB57B98A20DE72F9396C8B971BBF

प्र.४ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) १०

अ) बातमी लेखन तंत्र

आ) साहित्य प्रकारांतराची आवश्यकता

इ) मुलाखत

ई) पार्श्वसंगीत

5652AB57B98A20DE72F9396C8B971BBF